

v oku. V konkurenční nevěli rozhlašovali zejména, jako již v době Vladislavově, že bratrství kněží nepřisluhují platně. Tím uváděli v pochybnost, platí-li sňatky před nimi uzavřené. A podezírali je, že závazky požadovanými při vstupu do Jednoty poutají nové členy k úplné poslušnosti a že na nich vynucují bohaté odkazy. Útočné pomluvy proti Bratrům a jejich kněžím šířili i tiskem. Na Bratry takto nesočili jen staroutrakvisté. Nejostřejší spor se rozvinul mezi Bratry a kněžími novoutrakvistickými, kteří především cítili nemilou soutěž Jednoty jako církve sobě nejbližší.

Na první žalobu odpověděla Jednota slavným, široké veřejnosti přístupným *svěcením dvanácti kněží* při synodu v Mladé Boleslavi 20. června 1540. Augusta vydal pak kázání, kterým při této ordinaci dovozoval plnou platnost bratrského kněžství z následování příkladu volby Matěje na místo Jidášovo po nanebevstoupení Kristově [Skut. 1]. Ve vylíčení volby prvních bratrských kněží z r. 1467, které tu podává, pojímá věc tak, že B. Michal vysvětil tři zvolené Bratry jménem Jednoty, byv prý již prve od Bratří zvolen za Staršího. Nejen o užití svěcení valdenského, ale ani o římském kněžství Michalově není tu řeči: další to domyšlení názoru původně Řehořova, že ke kněžství není potřebí zevní apoštolské posloupnosti, kterou se honosí papežové, nástupci Jidášovi.

Závazky u Bratří žádané vysvětlil Augusta dvojím spisem. Noví údové se jimi odříkají ďábla, světa a vlastního těla i všech bludů, slibují následovat Krista pod křížem v poslušnosti kněží jakožto služebníků Kristových, ve svazku pokoje a lásky, a zavazují se k řádnému životu a k zachování řádu.

Polemika neprobíhala však ani se strany Augustovy klidně. Lukášův nástupce vedl *ostrý útok na kněze podobojí* a pokračoval tak ve starší již snaze získat laiky druhé strany, aby se od svých nehodných kněží odvrátili, aby si sami učinili úsudek o Bratrích a s nimi se sjednotili. Veřejný traktátový souboj se vyhrocoval docela osobně, když proti Bratrům vystoupil zejména Petr ze Zásad u Litoměřic, litoměřický děkan Jakub Volyňský a kutnohorský děkan Václav Rezník. Vinili bratrské kněze, že neopráv-

něně vztahují výroky Písma o církvi na vlastní jednotu a slova o apoštolech na sebe samy, takže sebe vyvyšují na nezbytné prostředníky spasení. Oni, svévolní sektáři rušící jednotu církve, a nikoli novoutrakvisté stojí v cestě sjednocení stoupenců Božího zákona a evangelického učení v Čechách.

Za polemiky užil Augusta oddílu právě vyšlé, ostře útočné knihy Lutherovy *Wider Hans Worst* [1541], resp. Corvinova latinského překladu onoho oddílu, který dal přeložit do češtiny tak, že Lutherovy útoky proti římskému kněžství vyznívaly proti kněžím českým, na Římu svým svěcením stále ještě závislým. Luther a s ním tedy v české versi Augusta dokládá, že církev reformační je původní a pravá, kdežto církev římská se svými novotami pozdější a falešná. Kniha vyšla česky pod názvem *Zrcadlo kněžské*, s názornou rytinou, na níž se kněz spatřuje v zrcadle v podobě vlka. Slovní doprovod pobízí českého sedláka, aby cepem zahnal žravého kněze. Na žalobu kněží knihou a rytinou podrážděných vydal král na Augustu zatykač, jemuž Augusta unikl cestou do Vitemberku. Bratrství páni pak protestovali proti jednostrannosti králova zákroku: autoři hanlivých spisů protibratrských k odpovědnosti volání nebyli. Polemika se rozšířila i na Moravu, kde se ke kněžím přiřadil přerovský městský písař Křížek, někdejší Bratr, a k Augustovi B. Adam Šturm s Martinem Michalcem, Starším. Tito odhalili dřívější nestálost v učení hlavního odpůrce Augustova Václava Rezníka, kdysi zwingliovce, o němž však nutno říci, že se později [1549] statečně zachoval, když byli novoutrakvistictví kněží předmětem nátlaku se strany římské.

Augusta a jeho přátelé podlehli duchu drsných polemik, které se rozvíjely mezi reformačními církvemi a bohosloveckými směry na německé půdě. Bylo na místě, když současně [1542] pan Jan z Pernštejna jako vůdce novoutrakvistů a Kunrát Krajír jako přední z bratrské šlechty směřovali k pokojnému soužití obou stran a kněze konejšili. Bylo na škodu věci, že právě tehdy pan Kunrát zemřel. Zesnul v upřímné víře a s vděčností Jednotě za její duchovní vedení, jsa sílen v posledních dnech slovem Božím z úst věrného vyznavače B. Jana Pousteníka,